

	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

1r. PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL, 2024-2028.

ESCOLA SUPERIOR D'INFERMERIA HOSPITAL DEL MAR.

Barcelona, juliol de 2024

Comissió de Responsabilitat Social Universitària

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

Contingut

Contingut.....	2
1. Introducció	3
2. Justificació	6
3. Legislació vigent	7
4. Pla de sostenibilitat ambiental ESIHMar, 2024-2028.....	9
a. Diagnòstic inicial ambiental de l'ESIHMar	10
b. Objectius del Pla de Sostenibilitat ambiental 2024-2028.....	13
5. Àmbits d'aplicació.	24
6. Vigència.	24
7. Cronograma.....	25
8. Glossari.....	28
9. Fonts de consulta	33
10. Annexos.....	36
a. Annex I - Dies assenyalat per a la Sensibilització ambiental.	36
b. Annex II - CHECK LIST per garantir la sostenibilitat ambiental i la mobilitat verda en les activitats acadèmiques i esdeveniments socials organitzats per l'ESIMAR	37

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

“La Humanitat només pot evolucionar en harmonia amb la resta d’essers si para atenció als sistemes polítics, econòmics i socials que configuren els sistemes naturals de la Terra”

Jaume Casals, UPF (2017)

1. Introducció

Tot i que el clima és un element natural evolutiu amb gran varietat d’estats i influenciat per factors diversos, múltiples evidències indiquen que l’activitat humana està provocant noves evolucions i està esdevenint en un canvi climàtic. Aquest, al seu temps, posa en perill l’harmonia dels ecosistemes planetaris per l’increment de la temperatura global degut a factors derivats de l’activitat humana com els gasos d’efecte hivernacle (GEH).

El medi ambient¹ afecta i condiona especialment les circumstàncies de vida i de salut de les persones i de la societat en el seu conjunt. La biodiversitat i la diversitat d’ecosistemes del planeta són altament sensibles i estan influïdes per l’ús que fem dels recursos naturals. És sabut que el canvi climàtic provoca nombrosos canvis en el medi de gran incidència en la salut dels éssers vius. En conseqüència, els científics alerten que el compromís de protecció i defensa de la salut i del benestar de persones i planeta, és urgent i ha de ser constant i global en l’aplicació de mesures que frenin i reconduïxin el ritme de destrucció, pèrdua i transformació en el qual estem implicats.

L’any 1987, les Nacions Unides, a través de l’Informe Brundtland, defineixen el concepte “desenvolupament sostenible” com aquell necessari per satisfer les necessitats de les generacions actuals, sense comprometre la capacitat per satisfer les necessitats del futur.

També, la Comissió Europea, a través del Pacte Verd Europeu (European Green Deal, 2017) pacta mesures per a la lluita contra el canvi climàtic i la degradació mediambiental com una prioritat estratègica, buscant implicar a totes les institucions, també les universitats, per potenciar el creixement sostenible.

Per la seva banda, l’Organització Mundial de la Salut (OMS) explica que un 24% de la morbiditat mundial i un 23% de la mortalitat són atribuïbles a factors mediambientals, ocasionant 12,6 milions de morts anualment. Tanmateix, en l’informe “Ambientes saludables y prevención de enfermedades” (OMS, 2006) s’estima que els països que presenten un menor desenvolupament econòmic, mostren taxes més elevades de morbiditat atribuïbles al canvi climàtic. Així i tot, l’informe afirma que els països occidentals, entre ells Espanya, presenten taxes inferiors al 16%, sent les poblacions més vulnerables els infants, les persones grans i les que disposen de menys recursos socioeconòmics.

Posteriorment, el document “Indicadores de salud y cambio climático” (Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad, 2017) indica: “El cambio climático ya supone la presencia de riesgos adicionales para

¹ El medi ambient es defineix com el conjunt de circumstàncies externes a un ésser viu: factors químics, físics, biològics i socials i la interacció entre ells. Exclou els factors genètics i intrínsecs dels individus.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

la salud de la población. Entre los principales y más intensos se encuentran las olas de calor, inundaciones y eventos extremos, mayor riesgo de enfermedades de transmisión vectorial, alimentaria e hídrica, y cambios en la distribución de especies vegetales alergénicas. (OMS,2014). El cambio climático afectará a la epidemiología de diversas enfermedades y a la frecuencia de episodios, cuadros clínicos y brotes. La naturaleza y magnitud de los efectos en la salud de la población dependerá de la exposición de la población, su vulnerabilidad y la capacidad de adaptación individual y, en su caso, de los sistemas sanitarios y de las medidas generales de adaptación que se adopten” (MSSSI, 2014).

Els factors ambientals que s’observa que afecten la salut són principalment els entorns urbans o urbanitzats, el soroll, la radiació ambiental natural (a través dels aliments, la inhalació de gasos radioactius), l’exposició a camps electromagnètics per l’ús comú de l’electricitat, els sistemes tècnics de seguretat, i els sistemes de telecomunicació, entre d’altres.

Tanmateix, segons l’Estratègia Mundial de la OMS sobre “Salud, Medio Ambiente y Cambio Climático”(2019), i el “Plan Estratégico de salud y medioambiente” (2021), “los riesgos para la salud para los ocupantes de espacios de interiores en los países desarrollados, se han incrementado en los últimos años. Este hecho se asocia con cambios en la tipología constructiva de los edificios, cambios en la distribución horizontal y vertical del espacio interior, reducción y/o control mecánico de la ventilación, temperatura, humedad, luz artificial etc. También tienen peso los aspectos cognitivos, como el fomento del bienestar emocional y la salud mental, los cuales influyen en la salud humana desde el punto de vista de ambientes interiores. además de la presencia de contaminantes físicos (partículas PM10 y PM2.5), químicos (benceno, dióxido de nitrógeno, formaldehído, dióxido de carbono, monóxido de carbono, naftaleno, etc.) o biológicos (bacterias, hongos y virus), hay que tener en cuenta los aspectos de confort como son: temperatura, iluminación, ruido, humedad relativa o velocidad del aire de ventilación”.

Així doncs, coneixem l’impacte del canvi climàtic sobre la salut dels ecosistemes, sobre els sistemes de producció, de distribució i de consum, i sabem que els sistemes de desigualtat social són cada vegada més accentuats, tenint un impacte en la construcció d’una vida digna de les persones que habitem aquest planeta (IPCC, 2023).

Per tot això, l’Escola Superior d’Infermeria Hospital del Mar (d’ara en endavant, ESIHMar) considera que és urgent que les persones que es dediquen professionalment a tenir cura d’altres persones s’adhereixin als compromisos que demana l’OMS i les comunitats d’experts.

Així doncs, l’ambientalització² de les organitzacions és un compromís amb la preservació del medi ambient i, a la vegada, suposa un estalvi de recursos naturals, energètics i econòmics, així com una millora de la qualitat de vida de les persones i els entorns. Una de les majors problemàtiques ambientals a les quals fem front actualment és la gran quantitat de residus que generem (també en els hospitals i en tots els dispositius d’atenció de salut en els quals treballaran els nostres estudiants), els quals requereixen una gestió que sovint implica processos complexos, de risc i costosos, i que alhora tenen un impacte ambiental altament significatiu. És per això que es fan imprescindibles tot un seguit d’eines que s’orientin a la

² Ambientalització de les organitzacions: Compromís per a la preservació del medi ambient, i l’estalvi de recursos naturals, energètics i econòmics, i per sobre de tot, la millora de la qualitat de vida i de la salut de les persones en l’entorn laboral.

La Norma ISO 14001 de Gestió Ambiental en les organitzacions és un marc de referència per a protegir el medi ambient i respondre a les condicions ambientals canviant tenint en compte les necessitats socioeconòmiques.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

consciència ambiental i que posin l'èmfasi en les mesures de prevenció i en la millora dels processos establerts a les organitzacions.

En aquest sentit, representants de l'Associació Catalana d'Universitats públiques (ACUP) i de la *Conferencia de Rectores de las Universidades Españolas* (CRUE), formen part de diferents grups de treball orientats al desenvolupament sostenible i a la consecució de l'Agenda 2030 de la Unió Europea.

També a nivell local, el Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) va aprovar l'any 2020 el Pla d'acció del sistema universitari per a la consecució de l'Agenda 2030, on es disposa d'accions de compromís que les universitats poden impulsar tant en governança com en educació i docència, recerca i transferència.

Des del Col·legi Oficial d'Infermers i Infermeres de Barcelona (COIB), l'any 2018, es va posar en marxa una campanya de sensibilització i contribució a la sostenibilitat ambiental (COIB Sostenible), la qual incorporava dotze consells bàsics i fàcils d'incorporar a l'àmbit quotidià:

1. Prioritza el transport públic o la bicicleta per arribar a la feina.
2. Limita els desplaçaments als imprescindibles, per reduir la teva empremta de carboni.
3. Beu aigua corrent amb ampolla de vidre o metall.
4. Utilitza el teu propi got o tassa pel cafè o infusió.
5. Tanca les llums i la climatització quan marxis del despatx o espai de feina.
6. Apaga l'equipament electrònic que no estiguis fent servir.
7. Abans de llençar qualsevol material o equipament pensa si alguna persona o entitat el pot reutilitzar.
8. Fes recollida selectiva de les escombraries, limitant tot el possible la brossa de rebuig.
9. Prioritza l'ús de documentació digital.
10. Si has d'escriure o imprimir documentació, fa servir paper reciclat.
11. Imprimeix a doble cara i només els documents imprescindibles.
12. Reutilitza les fulles impreses per una cara per a notes i altres usos.

En aquesta mateixa línia, a ESIHMar, centre universitari adscrit a la Universitat Pompeu Fabra (UPF), volem potenciar les actuacions destinades a fomentar, conservar, i/o millorar un medi ambient saludable per a les persones i pel planeta, que contribueixi a aconseguir un desenvolupament sostenible, sostingut i saludable de la nostra escola i de les persones que l'habitarem diàriament. Ho fem com una responsabilitat ètica significativa, a través del nostre compromís en totes les activitats de docència i recerca que duem a terme. Amb aquesta voluntat i el desig d'avançar cap a la sostenibilitat dels recursos i la millora de les condicions de vida per aconseguir una societat més sana, segura i equilibrada, des de la Comissió de Responsabilitat social universitària (RSU) de l'ESIHMar, ens comprometem a través de la redacció i adscripció al Pla de sostenibilitat ambiental, 2024-2028 el qual suposa el primer pla per a la sostenibilitat de la institució.

Apostem pel foment d'intervencions educatives que contribueixin el manteniment i millora de la salut, així com la prevenció de riscos i malalties, vetllant per la qualitat dels espais d'aprenentatge, de la mobilitat i de les ciutats verdes. És des d'aquest paradigma, que contribuïm al desenvolupament d'un ecosistema harmonitzat, amb el menor perjudici possible per a la salut de les persones i de la natura.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

2. Justificació

El desenvolupament sostenible s'ha constituït, en els últims temps, com el gran repte a assolir per a tota la societat. La preocupació científica i social per l'ecologia, la diversitat i canvi climàtic i les seves conseqüències ha augmentat. També se'n fa ressò la població general. Aquesta rellevància es mostra amb preocupació i exigència de nous compromisos a totes les institucions, també a les que ens dediquem a la formació acadèmica.

Segons el "Plan estratégico de salud y medio ambiente" del Ministerio de Sanidad i el Ministerio de transformació (2021) el seu objectiu és *"promover entornos saludables que ayuden a conseguir los objetivos de salud de la población y disminuyan los riesgos derivados de los factores ambientales y sus condicionantes, disminuyendo la carga de enfermedades e identificando nuevas amenazas. Para ello, se facilitará el desarrollo de políticas en materia de salud ambiental, impulsando el enfoque "One Health" que sea incluyente con la biodiversidad" [...]* *" el objetivo es contribuir a mejorar la calidad de vida del ser humano y la conservación del medio ambiente generando entornos saludables y actuando sobre los determinantes de la salud".*

Segons el Pla de sostenibilitat ambiental de la UPF, 2021-24: *" El clima planetari ha evolucionat sempre de manera natural (variabilitat climàtica), però proves convinents obtingudes arreu del món revelen que en l'actualitat hi ha un nou tipus d'evolució provocada per l'activitat humana (canvi climàtica) que altera i posa en perill els ecosistemes del planeta i la pròpia vida de l'home a la Terra. Això és deu principalment al conegut com a "efecte hivernacle", un fenomen natural de l'atmosfera generat pels gasos d'efecte hivernacle (GEH), l'augment dels quals provoca un increment de temperatura que, a partir de cert nivell, té conseqüències imprevisibles. Atesa aquesta preocupant situació, la UPF ha adquirit el compromís de reduir progressivament la seva petjada de carboni els propers anys fins a esdevenir plenament neutra el 2040 .*

Així doncs, les universitats s'impliquen en aquest procés contribuint a promoure el respecte cap als altres, cap a la diferència i la diversitat, cap al medi ambient i cap als recursos del planeta.

En aquest sentit, l'any 1990 es va produir la primera declaració oficial de les universitats de tot el món (Declaració de Talloires, 1990) on es manifestava el compromís envers la sostenibilitat mediambiental en l'educació superior. La declaració estableix un pla d'acció de deu punts que comporta el compromís de les universitats signants envers l'educació i la posada en pràctica de la sostenibilitat mediambiental.

Tanmateix, i en conseqüència a tot això, s'ha constatat l'aparició d'una nova síndrome anomenada "eco-ansietat"³, manifestada en col·lectius majoritàriament postadolescents, com són els nostres estudiants universitaris, i que afecta directament la salut integral dels/de les qui la pateixen. L'eco-angoixa, tot i ser una entitat multicausal, evidencia la relació entre la sostenibilitat ambiental i la salut de les persones, i requereix un diagnòstic acurat i protocols específics d'atenció integral personalitzada.

³ Eco-ansietat: alteració emocional i psicològica que s'ha relacionat clínicament amb aspectes del trastorn d'ansietat generalitzada i que s'emmarca en la relació de l'individu amb l'estat i el futur del medi ambient i de la natura. (cita)

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

L'ESIHMAR, com a centre universitari, vol fomentar i mantenir el compromís i la voluntat de promoure actituds sostenibles en tota la comunitat que la conforma, per tal d'apropar-nos en cada decisió a la cultura de la sostenibilitat. Considerem rellevant la contribució a la sensibilització, educació i formació de la comunitat universitària sobre la realitat mediambiental actual i, sobretot, el nostre paper en la reflexió sobre quina és la responsabilitat individual i col·lectiva que hi tenim. En aquest sentit, identifiquem la necessitat de l'activació de discursos, recursos i circuits, així com l'avaluació de les actituds i de les pràctiques que es duen a terme dins i fora de l'ESIHMAR, per tal d'incorporar la consciència ambiental en totes les activitats formatives i/o educatives i segons les dades científiques disponibles.

El primer Pla de sostenibilitat elaborat per l'ESIHMAR, com a comunitat universitària, és un projecte que se centra en la sostenibilitat ambiental, i ens permet adherir-nos als Compromisos pel clima de la Generalitat de Catalunya⁴. Amb aquest document l'ESIHMAR es compromet a treballar en la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS, 2030)⁵, especialment, en els ODS següents:

- ODS 3. Salut i benestar.
- ODS4. Educació de qualitat.
- ODS5. Igualtat de gènere.
- ODS8. Treball decent i creixement econòmic.
- ODS10. Reducció de les desigualtats.
- ODS 12. Producció i consum responsables.

3. Legislació vigent

- La Constitución Española, en l'article 43, contempla el dret a la protecció de la salut, front la variabilitat dels reptes ambientals i en salut en un context de pèrdua de biodiversitat i crisi climàtica. Disponible a: <https://www.derechoshumanos.net/constitucion/articulo43CE.htm#texto>
- Ley 14/1986, de 25 de abril, Ley General de Sanidad (LGS) articles 18, 19, 39 y 40. Va establir l'obligació de prestar una especial atenció a la salut ambiental en els programes del Sistema Nacional de Salud (SNS). Disponible a: <https://www.boe.es/buscar/pdf/1986/BOE-A-1986-10499-consolidado.pdf>
- Ley 26/2007, de 23 de octubre, de Responsabilidad Medioambiental. Disponible a: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2007/BOE-A-2007-18475-consolidado.pdf>
- Ley 7/2007, de 9 de julio de Gestión Integrada de la Calidad Ambiental. Disponible a: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2007/BOE-A-2007-15158-consolidado.pdf>
- Ley 33/2011, del 4 d'octubre. Llei General de Salud Pública. És l'eina de planificació i coordinació de la salut pública, entesa com el conjunt d'activitats organitzades per les Administracions Públiques per tal de prevenir les malalties, així com protegir, promoure i recuperar la salut de les persones, en l'àmbit

⁴ Compromisos pel clima de la Generalitat de Catalunya. Guia per a l'adhesió 2020. https://canvclimatic.gencat.cat/web/.content/04_ACTUA/accio-climatica/adhesions/guia-adhesio.pdf
<https://canvclimatic.gencat.cat/ca/actua/accio-climatica/compromisos/>

⁵ ODS: L'Organització de les Nacions Unides (2017) va descriure 17 objectius globals per contribuir a protegir el planeta, i assegurar la supervivència prospera a les persones. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

individual i en el col·lectiu, a través d'accions sanitàries, sectorial i transversals. En concret, l'article 12, estableix que *"la vigilancia de la salud pública tendrá en cuenta los riesgos ambientales y sus efectos en la salud. Asimismo, en el artículo 30 dedicado a la sanidad ambiental, la Ley establece que se desarrollarán, dentro de las funciones de dicha área, la identificación, la evaluación, la gestión y la comunicación de los riesgos para la salud que puedan derivarse de los condicionantes ambientales. De igual forma, se considera la vigilancia de los factores ambientales de carácter físico, químico o biológico y de las situaciones ambientales que afectan o pueden afectar a la salud"*. Disponible a: . Disponible a:

<https://www.boe.es/buscar/pdf/2011/BOE-A-2011-15623-consolidado.pdf>

- El Real Decreto 1311/2012, de 14 de setembre, estableix el marc d'actuació per aconseguir un us sostenible dels productes fitosanitaris. Disponible a: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2012/BOE-A-2012-11605-consolidado.pdf>
- Ley 212013, 9 de desembre, d'avaluació ambiental. Pretén la integració i l'anàlisi dels impactes en salut (qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, qualitat de les aigües, exposició a camps electromagnètics, anàlisi del soroll, patrimoni natural i biodiversitat), dels projectes sotmesos a avaluació ambiental. Disponible a: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2013/BOE-A-2013-12913-consolidado.pdf>
- Real Decreto 299/2016, de 22 de juliol, sobre la protecció de la salut i la seguretat dels treballadors en relació als riscos d'exposició a camps electromagnètics. Disponible a: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2016/BOE-A-2016-7303-consolidado.pdf>
- Ley 7/2021, de 20 de maig. Canvi Climàtic i Transició Energètica. Disponible a: <https://www.boe.es/boe/dias/2021/05/21/pdfs/BOE-A-2021-8447.pdf>

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

4. Pla de sostenibilitat ambiental ESIHMar, 2024-2028

Definim el Pla de Sostenibilitat Ambiental, o ambientalització, com el full de ruta que determina els valors socials i ambientals del nostre centre: el compromís, els recursos i les estratègies reals en matèria de sostenibilitat entesa des de totes les seves dimensions; social, econòmica, ètica i ambiental. Aquestes dimensions estan interconnectades, nodrint-se o perjudicant-se, a partir de les estratègies o prioritats que es decideixin en cada moment. Les recomanacions indiquen que es fa necessari equilibrar les diferents dimensions de la sostenibilitat per aconseguir un impacte positiu per a l'organització/ comunitat que l'impulsa.

Proposem un projecte sòlid, realista, mesurable, amb estratègies i accions que millorin/solucionin els principals dèficits o problemàtiques detectades a l'escola/campus. Des de l'eficiència energètica, passant per la gestió dels residus, el control de les emissions, la reducció dels consums o la promoció de la mobilitat sostenible, entre altres, ens proposem que l'estratègia, en el seu conjunt, sigui una ordenada, defineixi els objectius que persegueix l'ESIHMar a curt, mig i llarg termini i concreti les persones responsables d'aconseguir-lo, a més dels indicadors de seguiment i avaluació.

Per raons de vinculació administrativa i pedagògica de l'ESIHMAR, aquest Pla es vincula i s'inspira en els plans, guies i informes similars, disponibles a l'Hospital del Mar i la UPF:

- [Pla de sostenibilitat ambiental, la Universitat Pompeu Fabra –UPF- 2021-2024](#)
- [Manual de Bones Pràctiques Ambientals, de la UPF](#)
- [Polítiques de sostenibilitat ètica de la UPF \(2014\)](#)
- [Informe sobre la Petjada de Carboni de la UPF durant el 2018 \(2020\).](#)

D'entre aquests plans i informes assenyalats destaquem, per una banda, la nostra alineació amb el compromís de la UPF: **“a promoure la sostenibilitat ètica en totes les seves accions.** En aquest sentit, entenem la sostenibilitat ètica de la mateixa manera que ho fa la UPF, *“aquella sostenibilitat que combina a llarg termini el desenvolupament econòmic amb el comportament ètic, la justícia social i la protecció del medi ambient. En aquest sentit, pot afirmar-se que un sistema és econòmicament sostenible quan no esgota els fons per finançar-lo; socialment sostenible quan no condueix al conflicte social, i ecològicament sostenible quan el medi pot absorbir-ne la contaminació i renovar els recursos naturals sense esgotar-los. La sostenibilitat ètica inclou la sostenibilitat econòmica, social i mediambiental, sense que s’hi limiti. A més de ser global, no està justificada únicament per l’interès egoista d’un grup, sinó també per l’obligació moral de respectar els interessos de les altres persones, espècies i generacions amb les quals hem de compartir el planeta”.*

D'altra banda, també destaquem l'alineació amb l'Hospital del Mar en la voluntat de *“contribuir activa i voluntàriament a la millora social, econòmica i ambiental, reforçant el nostre compromís amb l'entorn més immediat i amb totes les persones i els col·lectius amb els quals ens relacionem. Amb l'objectiu de generar un major benestar social, integrem la Responsabilitat Social Corporativa (RSC) a totes les nostres*

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

activitats dins d'un marc de cultura innovadora i transparent i alineada amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de Nacions Unides”.

Tenint com a referència les dues institucions esmentades, la UPF i l'Hospital del Mar, el Pla de Sostenibilitat Ambiental de l'ESIHMAR, neix amb la voluntat de generar la cultura de la sostenibilitat, per tal de contribuir a mitigar el canvi climàtic transformant progressivament el nostre centre en un espai cada cop més sostenible, segur i saludable. La finalitat del Pla és diagnosticar i planificar mesures que millorin la sostenibilitat a través de propostes transversals, concretes i possibles sobre la gestió ambiental dels espais i les persones que els usen, definint actuacions preventives i accions consensuades, en funció dels objectius estratègics acordats. Ens plantejem també avaluar quantitativament i qualitativament les accions implementades, per tal de conèixer el seu impacte i proposar noves mesures, dins un cercle de millora contínua.

Per a la materialització d'aquest Pla, la Comissió de RSU, configurada per 1 membre de direcció, 2 membres del PDI, 1 membre del PAS i 2 estudiants, ha consensuat l'estratègia, els objectius i les accions a partir de la legislació vigent i de l'anàlisi dels informes recomanats. Tanmateix, considerem que, per a la seva implementació, es fa necessari que s'involucri tota la comunitat ESIHMAR⁶, des de la direcció, l'administració, el personal docent investigador, així com altres professionals i l'estudiantat, i ho faci en el seu dia a dia. Per aconseguir-ho proposem incloure una estratègia integral de formació, comunicació i participació que acompanyi a totes les persones de la comunitat ESIHMAR en les diferents fases de desenvolupament, execució i avaluació d'aquest Pla.

a. Diagnòstic inicial ambiental de l'ESIHMAR

El diagnòstic d'inici és el punt de partida del Pla de Sostenibilitat de l'ESIHMAR. Es tracta de conèixer quines són les accions realitzades fins al dia d'avui, per continuar treballant en la millora de la sostenibilitat de la nostra escola.

L'ESIHMAR està ubicada en el Campus Universitari Mar, un edifici docent compartit amb la UPF i en el que s'implementen diferents ensenyaments universitaris, entre elles Infermeria, Medicina, Biologia Humana i Bioinformàtica. L'edifici és independent, està considerat de construcció sostenible i comunica amb l'Hospital del Mar. Als anys 90 va ser sotmès a una remodelació integral, a càrrec de l'estudi arquitectònic Pineart per canvi d'ús (havia estat la seu de l'Institut Municipal d'Investigacions Mèdiques -IMIM-). En aquell moment es van revestir les façanes amb làmines d'alumini per millorar les condicions climàtiques de l'interior, dotant-lo d'una façana diferenciadora i característica.

Malgrat actualment la gestió de l'edifici és a càrrec de la UPF, les polítiques ambientals i les accions d'innovació o manteniment de les instal·lacions, climatització o mobiliari, són consensuades entre les diferents institucions residents, buscant els millors acords possibles en cada moment i circumstància. Resultat d'aquest treball conjunt i de la necessitat de millorar la consciència ambiental global, a més de l'impacte generat per les noves normatives derivades del canvi climàtic i les seves devastadores

⁶ Comunitat ESIHMAR: equip directiu, PDI, PAS, estudiantat de Grau i Postgrau, investigadors, alumins,... Treballadors, col·laboradors i amics de l'entitat.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

conseqüències, el Campus Universitari Mar ha treballat en els darrers anys en l'assoliment dels següents objectius generals:

1. Millorar el compromís en la sostenibilitat ambiental.
2. Contribuir a frenar la despesa energètica.
3. Millorar de la qualitat de vida de les persones que hi treballen.

A continuació es detallen les mesures implementades fins al moment per l'ESIHMAR en col·laboració amb la UPF:

Àmbits	Objectiu	Mesures implementades
Formació i compromís mediambiental	Conèixer les mesures d'eficiència energètica implementades.	Monitoratge periòdic de control del consum energètic (consums de l'edifici i de l'ESIHMAR).
Energia i consums	Millorar l'eficiència energètica fent estalvi.	Comprovació de l'ús de plaques solars de 23 kw a l'edifici Campus Universitari Mar. Revisió dels sistemes d'estalvi energètic d'aigua i refrigeració/calefacció. Realització d'un estudi de viabilitat amb Districlima: valoració d'inversions a futur. Gestió del paper: optimització del seu ús amb mesures de reutilització i/o reciclatge i instauració de la política de paper zero. Disponibilitat de persianes. Ús de bombetes LEDS. Retirada d'impressores dels despatxos.
Ambientalització i sostenibilització de l'ESIHMAR		Habilitació de nous espais de descans tant per als estudiants com per als docents investigadors i PAS.
Gestió de Residus	Reduir, reciclar, reutilitzar	Aplicació de protocols de gestió de residus a les sales de simulació i laboratoris. Disposició de contenidors de recollida selectiva de residus: orgànic, plàstic, paper i vidre.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

		Disposició de contenidors rígids per a la recollida de material punxant i agulles.
Subministraments sostenibles, segurs i saludables per a les persones i el planeta.	Proveïdors. Compres sostenibles. Mesures d'Estalvi.	Foment de l'ús de materials d'oficina reciclats, multi ús, ecològics i recarregables... Disposició de fonts d'aigua filtrada. Disposició d'airejadors d'aixetes en els wc. Disposició de cisternes amb diferent volum d'aigua.
Actes i esdeveniments sostenibles, saludables i accessibles, i mobilitat verda.	Reducció de la petjada de carboni en l'organització, logística i mobilitat de persones i materials.	Implementació de la campanya " <i>Fem salut, puja escales</i> " per a la prevenció de riscos cardiovasculars. Possibilitat de realitzar una jornada laboral híbrida pactada amb la direcció del centre: Teletreball combinat amb presencialitat. Assistència a activitats en modalitat online: reunions, jornades

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

b. Objectius del Pla de Sostenibilitat ambiental 2024-2028⁷

A partir del diagnòstic ambiental inicial realitzat, es formulen els objectius de sostenibilitat ambiental pels propers 4 anys::

Objectiu general

Implementar les bases de la “cultura de la sostenibilitat” a l’ESIHMAR, a través de polítiques i estratègies de sostenibilitat mediambiental i mobilitat verda que contribueixin a un Campus més sostenible, sa i segur per a les persones que el comparteixen, per a l’entorn immediat i per al conjunt del planeta on vivim.

Objectius específics

1. Disposar de documents de referència formals i consensuats que es constitueixin com a fulls de ruta per a les decisions i accions amb impacte ambiental de l’ESIHMAR.
2. Generar una cultura de sostenibilitat que integri els principis de sostenibilitat en totes les activitats que es desenvolupen a l’ESIHMAR, perquè siguin respectuoses amb el medi ambient i per a les persones que hi participen.
3. Identificar persones i situacions de risc potencial, per tal de garantir la prioritat de les estratègies i actuacions sobre elles.
4. Integrar les nostres accions dins de l’àmbit acadèmic, en especial en metodologies com la classe magistral i la simulació clínica, i fer evident la relació entre salut, sostenibilitat i canvi climàtic.
5. Disminuir les emissions globals de gasos d’efecte hivernacle, generades per les activitats de l’ESIHMAR, dins del Campus Mar.

Per a l’assoliment d’aquests objectius es proposen un seguit d’accions, s’identifiquen persones responsables i destinatàries, s’estableixen indicadors d’avaluació i metes que han de facilitar la consecució dels objectius amb la prioritat i temporalitat assenyalades.

⁷ Els objectius d’aquest Pla impliquen a tots els àmbits de presa de decisió i gestió de la institució ESIHMAR, per la qual cosa exigeix el compromís i l’adhesió de totes les persones que en formen part.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

Objectiu 1: Disposar de documents de referència sòlids i consensuats, que es constitueix com a fulls de ruta per a les decisions i les accions amb impacte ambiental a l'ESIHMAR.

Accions	Ens responsable	Destinataris	Indicadors d'avaluació	Prioritat/ Temporalització	Metes
Acció 1.1: Difondre i assegurar l'accés de la comunitat ESIHMar al Pla de Sostenibilitat ambiental ESIHMar 2024-2028	Comissió RSU. Direcció.	PAS, PDI, estudiants	1. Nombre de accions i vies per a les quals s'ha difós externament el Pla i els protocols que se'n deriven. 2. Nombre d'accions de difusió internes del Pla i els protocols que se'n deriven.	Prioritat ALTA Primera acció: 2024-2025	1. Almenys 3 accions de difusió del pla per diferents vies (dues internes, una externa) 2. Com a mínim una participació trimestral en el claustre docent per a fer valoració dels objectius assolits i fer recordatori dels compromisos anuals.
Acció 1.2: Implementar mesures per a assegurar que els esdeveniments organitzats per l'ESIHMAR (i.e. Graduació, Jornades,...) són sostenibles amb un checklist que s'ha d'aplicar a	Comissió RSU. Direcció. Administració.	PAS, PDI, estudiants. Convidats/participants	1. Checklist per a l'organització d'esdeveniments sostenibles a l'ESIHMAR. 2. Nombre d'accions sostenibles implementades en els esdeveniments organitzats.	Prioritat ALTA Primera acció: 2024-2025 Anual	1.1 Crear un checklist per a l'organització d'esdeveniments sostenibles abans de gener del 2025. 1.2. 80% de les jornades i esdeveniments organitzats per l'ESIHMAR que implementen el

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

l'organització (Veure Annex 2)			3. Avaluar la sostenibilitat de cada esdeveniment i introduir millores, si escau.		checklist com eina avaluadora. 2. Mínim 2 accions sostenibles per esdeveniment organitzat a l'ESIHMAR. 3. 80% dels esdeveniments avaluats i amb mesures de millora proposades, si escau
--------------------------------	--	--	---	--	---

Objectiu 2: Generar cultura de sostenibilitat, integrant els principis de sostenibilitat en totes les activitats que es desenvolupen a l'ESIHMAR, per a que siguin mínimament nocives pel medi ambient.

Accions	Ens responsable	Destinatari	Indicadors d'avaluació	Prioritat/ Temporalització	Metes
Acció 2. 1: Promoure la realització d'accions educatives innovadores per a la sostenibilitat i el desenvolupament sostenible a les aules.	Comissió RSU Docència Direcció	PDI, PAS Estudiants	1. Nombre d'accions innovadores realitzades per al desenvolupament sostenible a les aules. 2. Avaluar les accions innovadores per a la sostenibilitat.	Prioritat Baixa Primera acció: 2027-2028 Anual	1. Mínim 1 acció innovadora de desenvolupament sostenible per curs acadèmic a les aules. 2. 100% de les accions innovadores per a la sostenibilitat avaluades.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

<p>Acció 2.2: Promoure la incorporació de la sostenibilitat de forma transversal als projectes de recerca.</p>	<p>Recerca Direcció Comissió RSU</p>	<p>PDI.</p>	<p>1. Informar als grups de recerca de l'ESIHMAR de la necessitat d'incorporar als projectes de recerca aspectes relacionats amb la sostenibilitat. 2. Nombre de projectes presentats que inclouen clàusules de sostenibilitat mediambiental.</p>	<p>Prioritat Mitjana Primera acció: 2026-2027 Anual</p>	<p>1. Recordar mínim 1 cop per curs acadèmic de la necessitat de tenir en compte aspectes de sostenibilitat en els projectes de recerca. 2. 50% de projectes presentats que inclouen clàusules de sostenibilitat mediambiental.</p>
<p>Acció 2.5: Fomentar la celebració de dies internacionals com el de la prevenció de residus, mobilitat verda o altres. (veure annex)</p>	<p>Comissió RSU Comissió Comunicació Direcció</p>	<p>PAS, PDI, estudiants</p>	<p>1. Fer un llistat amb els dies internacionals relacionats amb la sostenibilitat. 2. Nombre d'accions de difusió de dies assenyalats 3. Nombre d'accions de sensibilització coincidents amb els dies assenyalats realitzades.</p>	<p>Prioritat Mitjana. Primera acció: 2024-2025 Anual</p>	<p>1. Actualitzar el llistat amb els dies internacionals com a mínim 1 cop per curs acadèmic. 2. Difusió mínima de 3 dies assenyalats per trimestre. 3. Mínim 1 acció de sensibilització amb la sostenibilitat vinculada als dies assenyalats per any.</p>

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

<p>Acció 2.6: Sensibilitzar a l'equip respecte el reciclatge de productes de consum habitual: càpsules de cafè i té, fluorescents/bombetes, piles, plàstic, paper</p>	Comissió RSU	PAS, PDI, estudiants	<p>1. Nombre d'accions de sensibilització entre l'equip. 2. Nombre d'unitats traslladades als contenidors verds.</p>	<p>Prioritat alta. Primera acció: 2024-2025 Anual</p>	<p>1. Un mínim de 3 accions de comunicació internes per curs acadèmic. 2. Posar un rètol a l'office per motivar el reciclatge de productes de consum habitual. 3. Marcar objectius motivacionals sobre el reciclatge de productes de consum habitual. 4. Assegurar que el 100% dels residus són portats al punt verd.</p>
---	--------------	----------------------	--	---	---

Objectiu 3: Identificar persones i situacions de risc potencial, per tal de garantir la prioritat de les estratègies i actuacions sobre elles.

Accions	Ens responsable	Destinatari	Indicadors d'avaluació	Prioritat/Temporalització	Metes
Acció 3.1: Fomentar la mobilitat sostenible i segura, recollida en el	Internacionalització i Mobilitat. Recerca. RSU.	PDI i Estudiants	1. Nombre de recordatoris al PDI i PAS dels beneficis de la mobilitat sostenible.	Prioritat Mitjana. Primera acció: 2025-2026 Anual	1. Mínim 1 acció de recordatori als PDI i PAS en claustre

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

Manual de Bones Pràctiques Ambientals, Pla de Sostenibilitat Ambiental, i Pla de Mobilitat Sostenible i Segura de la UPF (congressos, jornades, reunions, intercanvi).	Cap d'Administració. UPF.		2. Nombre de recordatoris als estudiants que faran mobilitat sobre els beneficis de viatjar de forma sostenible (tren, cotxe compartit, bus,...).		general a l'inici de curs. 2. Mínim 1 recordatori a tots els estudiants que faran mobilitat com a mínim 6 mesos abans de la seva partida.
Acció 3.2: Potenciar l'ús del transport públic de forma diària entre la comunitat ESIHMar.	Comunicació. RSU. Cap d'Administració.	PAS, PDI, estudiants	1. Nombre d'accions de difusió per fomentar la mobilitat verda.	Prioritat Alta. Primera acció: 2025-2026 Anual	1. Almenys 3 accions anuals a diferents vies de difusió
Acció 3.3: Iniciar una campanya per tal de potenciar l'ús de les escales.	Comunicació. RSU. UPF.	PAS, PDI, estudiants	1. Nombre d'accions de difusió per fomentar l'ús de les escales.	Prioritat Alta. Primera acció: 2024-2025 Anual	1. Almenys una acció de difusió trimestral a les campanyes. 2. Mínim una acció de difusió trimestral a xarxes i pantalles al campus.
Acció 3.4: Facilitar la virtualitat, el tele-	Docència Direcció	PAS, PDI	1. Nombre de dies autoritzats de teletreball per al PDI	Prioritat Alta. Primera acció: 2025-2026	1. Mínim 2 dies de teletreball autoritzat per setmana.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

treball o videoconferències, quan sigui possible, i de forma consensuada amb la Junta de Direcció.			2. Nombre de reunions, conferències, híbrides o virtuals.	Anual	2. 50% de les reunions en format híbrid o virtual.
Acció 3.5: Potenciar l'ús de productes sostenibles (ampolles, garrafes, carmanyoles, rentables i reutilitzables).	Comunicació Cap d'Administració Direcció	PAS, PDI, estudiants	1. Nombre d'accions de fomentar l'ús de productes sostenibles: 1.1 Proposar a la junta de direcció iniciatives d'ús de productes sostenibles (rentables i reutilitzables) per a l'equip. 1.2 Concurs per identificar el PDI/ PAS més sostenible de l'ESIHMAR i atorgar reconeixement. 1.3 Pactar amb cafeteria accions de foment de l'ús de productes i contenidors sostenibles.	Prioritat Alta. Primera acció: 2024-2025 Anual	1. Almenys 1 acció de cada categoria esmentada (punt 1.1, 1.2 i 1.3).

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

Objectiu 4: Incloure de forma transversal l'impacte sobre el canvi climàtic en la salut a les assignatures de grau i màster

Accions	Ens responsable	Destinatari	Indicadors d'avaluació	Prioritat/ Temporalització	Metes
<p>Acció 4.1: Incorporar la competència transversal de sostenibilitat a la documentació de grau i màsters.</p> <p>4.2. Introduir informació sobre l'impacte del canvi climàtic en la salut de les persones en les assignatures diferents titulacions de l'ESIHMAR.</p>	Comissió RSU Direcció	Estudiants	<p>1. Nombre de PDAs que incorporen la competència transversal.</p> <p>2. Nombre d'assignatures que introdueixen conceptes i continguts sobre l'impacte del canvi climàtic en la salut de les persones.</p>	<p>Prioritat Mitjana.</p> <p>Primera acció: 2025-2026</p> <p>Annual</p>	<p>1. 50% de PDA de cada titulació que incorporen la competència transversal de sostenibilitat.</p> <p>2. Mínim 2 assignatures per titulació que introdueixen continguts de l'impacte del canvi climàtic en la salut de les persones.</p>
<p>Acció 4.3: Promoure espais saludables, de relaxament i de desconexió.</p>	Comissió de Comunicació Comissió RSU. Direcció.	Estudiants PDI PAS	<p>1. Nombre d'accions per crear un espai de relaxació i desconexió digital al Campus Mar. 2. Nombre d'accions per a introduir menjar saludable a les màquines</p>	<p>Prioritat Mitjana.</p> <p>Primera acció: 2025-2026</p>	<p>1. Mínim de 2 accions per tal de crear un espai de relaxació i desconexió digital al Campus Mar en el curs acadèmic 24-25.</p> <p>2. Almenys 2 accions per a introduir menjar saludable a les</p>

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

			expenedores del Campus Mar i per promoure l'alimentació saludable i sostenible al campus.		màquines expenedores del Campus Mar i a la cafeteria.
Acció 4.5: Fomentar la recerca als TFG i TFM sobre el canvi climàtic i la sostenibilitat i la seva relació amb la salut en l'àmbit universitari des de l'àmbit dels determinants socials per la salut.	Comissió RSU. Cap de l'Eix de Recerca. Coordinació de TFGs i TFMs. Coordinació de doctorats.	Estudiants PDI	1. Nombre de TFGs, TFMs, i tesis doctorals relacionats amb aquest àmbit temàtic.	Prioritat Baixa. Primera acció: 2027-2028 Anual	1. 3 treballs presentats per curs acadèmic amb relació amb salut i canvi climàtic o sostenibilitat.

Objectiu 5: Disminuir les emissions globals de gasos d'efecte hivernacle, generades per les activitats de l'ESIHMAR, dins del Campus Mar.

Accions	Ens responsable	Destinatari	Indicadors d'avaluació	Prioritat/ Temporalització	Metes
Acció 5.1: Estudiar mesures d'estalvi energètic: aigua, llum, climatització,...	Comissió RSU. Direcció. UPF	Estudiants PDI PAS	1. Mesura de la petjada de carboni. 2. Nombre d'accions d'estalvi energètic dutes a terme	Prioritat Alta. Primera acció: 2024-2025 Anual	1. Mínim 1 acció d'estalvi energètic per curs acadèmic. 2. Mínim 2 propostes de millora d'estalvi

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

			3. Nombre de propostes de millora d'estalvi energètic per curs acadèmic.		energètic per curs acadèmic.
Acció 5.3 : Difondre les dades de consum de recursos energètics a l'ESIMAR.	Comissió RSU. Comunicació.	Estudiants PDI PAS	1. Nombre d'accions de difusió de les dades de consum.	Prioritat Mitjana. Primera acció: 2024-2025 Anual	1. Mínim 2 accions de difusió dels consums energètics: a) Introducció de les dades de la petjada de carboni a la memòria anual d'activitat de l'ESIHMAR i b) a la pàgina web/xarxes.
Acció 5.4: Ús de material reciclable i reciclat, o en el seu defecte verd.	Comissió RSU. Direcció.	PDI PAS	1. Nombre de compres de material reciclable, reciclat o verd.	Prioritat Mitjana. Primera acció: 2026-2027 Anual	1. 80% de material d'oficina utilitzat a l'ESIHMAR que sigui reciclable, reciclat o verd
Acció 5.5: Revisió dels hàbits sobre reducció i reutilització dels residus (paper, tòners, tinta, piles...)	Comissió RSU. Direcció.	Estudiants PDI PAS	1. Nombre d'accions promogudes per fomentar la reducció i reutilització dels residus (paper, tòners, tinta, piles)	Prioritat Mitjana. Primera acció: 2025-2026 Anual	1. Almenys un recordatori anual per fomentar la reducció i reutilització de residus. 2. Reducció anual de l'1% de la compra de materials fungibles

 <small>Centre adscrit a la</small> 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

					(comprovat per compra, no per residus).
--	--	--	--	--	---

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

Considerem que serà necessari optimitzar els recursos disponibles existents i posar en valor la relació entre la sostenibilitat ambiental, els recursos econòmics i la salut de les persones i dels espais, per tal que l'ESIHMAR generi models de bones pràctiques ambientals, provocant que allò que és un benefici ambiental, reverteixi en un estalvi econòmic i una millora de les condicions laborals i de vida de les persones treballadores.

Tanmateix, per implantar hàbits sostenibles es comptarà amb la participació de tot l'equip humà, que seran els veritables protagonistes en la millora dels hàbits diaris per reduir el consum de recursos. La intenció és provocar que tot el personal participi de la presa de decisions, que col·laborin en la proposta de mesures a implementar, i que disposin de l'oportunitat de formar-se i de fer-se sentir a través d'un procés participatiu que generi coneixement col·lectiu, i pugui avaluar conjuntament la realitat ambiental canviant de l'entitat.

No obstant, en relació a la sostenibilitat ambiental, és responsabilitat dels membres de la Comissió de RSU:

- Identificar els interessos i les necessitats formatives, tant de l'estudiantat com del PAS i el PDI de l'ESIHMAR, en matèria de sostenibilitat ambiental i mobilitat verda.
- Dissenyar els circuits i protocols d'actuació, per materialitzar les accions consensuades en el Pla.
- Donar a conèixer les accions consensuades.
- Fomentar el compromís per la sensibilització ambiental de la comunitat de l'ESIHMAR, celebrant dates mundials de sensibilització, com podrien ser: 26 de setembre (dia de la salut ambiental), el 26 de març (Dia mundial del clima), i el 5 de juny (dia del medi ambient).
- Fer el seguiment de la implementació del Pla de Sostenibilitat vigent, a través de les actes de la comissió i de la Memòria anual.

5. Àmbits d'aplicació.

El present Pla de Sostenibilitat ambiental és d'aplicació a la totalitat de la comunitat ESIHMAR. Això és, als professionals de l'ESIHMAR (personal permanent i col·laborador) tant en les seves interaccions dins del Campus com durant les estades formatives i/o de pràctiques clíniques a altres centres, i a tot l'estudiantat de grau i postgrau.

6. Vigència.

Aquest Pla de Sostenibilitat ambiental de l'ESIHMAR, té una vigència de 4 anys, durant els quals es farà el seguiment anual a partir d'un Informe en el qual s'avaluaran els indicadors consensuats, i es detallarà el nivell de compliment i les possibles desviacions. Transcorregut aquest termini, haurà de ser objecte d'una nova revisió o actualització.

Cal tenir present que els canvis legislatius podrien fer modificar alguns objectius o accions, així com la prioritat establerta per dur-les a terme, provocant revisions que podrien afectar el cronograma proposat i la vigència d'aquest Pla.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

7. Cronograma

Curs 2022-2023	Curs 2023-2024	Curs 2024-2025	Curs 2025-2026	Curs 2026-2027	Curs 2027-2028
Cerca d'informació sobre Plans de sostenibilitat.	Disseny del Pla, consens i lliurement a direcció	Publicar, difondre i assegurar l'accés del Pla de Sostenibilitat ambiental ESIHMar 2024-2028 entre la comunitat ESIHMar.	Fomentar la mobilitat sostenible i segura, recollida en el Manual de Bones Pràctiques Ambientals, Pla de Sostenibilitat Ambiental, i Pla de Mobilitat Sostenible i Segura de la UPF (congressos, jornades, reunions, intercanvi).	Presentació i difusió de protocols	Promoure la realització d'accions educatives innovadores per a la sostenibilitat i el desenvolupament sostenible a les aules.
Diagnòstic de partida.	Lliurement del Pla a la direcció. Inclusió d'esmenes. Aprovació del Pla per part de la Junta de Direcció de l'ESIHMar.	Difondre les dades de consum de recursos energètics a l'ESIMAr.	Potenciar l'ús del transport públic de forma diària entre la comunitat ESIHMar.	Promoure la incorporació de la sostenibilitat als projectes de recerca.	Innovació en accions educatives per a la sostenibilitat i el desenvolupament sostenible a les aules.
	Estudiar mesures d'estalvi energètic: aigua, llum, climatització,... i	Primeres campanyes a XXSS. Fomentar la celebració de dies internacionals com el de	Incorporar la competència transversal de sostenibilitat a la	Ús de material reciclable i reciclat, o en el seu defecte verd.	fomentar la recerca als TFG i TFM sobre el canvi climàtic i la sostenibilitat i la seva relació amb la salut en l'àmbit

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

	difondre les dades de consum	la prevenció de residus, mobilitat verda o altres.	documentació de grau i màsters.		universitari des de l'àmbit dels determinants socials per la salut.
	Creació del checklist per a l'organització d'esdeveniments sostenibles a l'ESIHMAR.	Implementar mesures per a assegurar que els esdeveniments organitzats per l'ESIHMAR (i.e. Graduació, Jornades,...) són sostenibles amb el checklist.	Introduir informació sobre l'impacte del canvi climàtic en la salut de les persones en les assignatures diferents titulacions de l'ESIHMAR.		Protocol verd (sostenible, sa i segur) per a la mobilitat professional: congressos, jornades, reunions...
	Reducció d'ús dels dispositius elèctrics i les impressores. Reducció consum paper. Reciclatge càpsules cafè.	Sensibilitzar a l'equip respecte el reciclatge de productes de consum habitual: càpsules de cafè i té, fluorescents/bombetes, piles, plàstic, paper	Promoure espais saludables, de relaxament i de desconnexió.		Incorporar la competència transversal de sostenibilitat a la documentació de grau i màsters.
	Incrementar el reciclatge de productes de consum habitual: càpsules de cafè i té, fluorescents/bombetes, piles...	Iniciar una campanya per tal de potenciar l'ús de les escales.	Potenciar la virtualitat, el tele-treball, videoconferències, de forma consensuada amb la Junta de Direcció		Ús de material reciclable i reciclat, o en el seu defecte verd i revisió dels hàbits sobre reducció i reutilització dels residus (paper, tòners, tinta, piles...)

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

		Estudiar mesures d'estalvi energètic: aigua, llum, climatització,...	Revisió dels hàbits sobre reducció i reutilització dels residus (paper, tòners, tinta, piles...).		
		Potenciar l'ús de productes sostenibles (ampolles, garrafes, carmanyoles, rentables i reutilitzables).			

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

8. Glossari

Agenda 2030: Crida universal a l'acció per posar fi a la pobresa, protegir el planeta i millorar les vides i perspectives de les persones de tot el món. Es vincula amb el 17 ODS, aprovats per les Nacions Unides el 2015.

Antropogènic: Generat per l'activitat humana. Són les transformacions que les persones introduïm en els paisatges naturals, modificant-los o creant-los artificialment.

Benestar Planetari (2017) estat ideal de benestar per a éssers humans i no humans, els seus sistemes socials i els sistemes naturals de la Terra.

Biodiversitat: Diversitat d'espècies vegetals i animals al planeta, que inclou tant el nombre d'espècies com l'abundància dins d'una espècie. La raresa d'espècies com l'estat endèmic o amenaçat i en perill d'execució té un paper en l'avaluació i la gestió de la biodiversitat.

Bio-seguretat: Conjunt de mesures legislatives, administratives, polítiques, tècniques i científiques per garantir que l'ús de la biodiversitat, i la manipulació dels recursos genètics, serà ètica i no provocarà danys a la salut humana ni del planeta; ni interferirà en els processos naturals de la pròpia evolució.

Canvi climàtic: Modificació del clima a escala planetària a causa de l'acumulació a l'atmosfera de gasos d'efecte d'hivernacle, principalment d'origen antròpic.

Contaminació: Alteració de la composició habitual de l'aire per l'emissió de gasos, compostos, partícules i substàncies nocives o tòxiques, principalment d'origen antropogènic.

Consum sostenible: Elecció de productes o serveis d'acord amb un menor impacte ambiental, responsable socialment i amb la conducta de les empreses que l'elaboren.

Democràcia ambiental: integra els drets d'accés a la informació ambiental, a la justícia ambiental i la participació en els espais de decisions ambientals.

Deute ecològic: Obligació de reparació amb la biosfera i la humanitat per l'execució d'intervencions incompatibles amb els seus sistemes i processos ecològics naturals essencials, que han provocat destrucció d'hàbitats, extinció d'espècies i l'alteració greu de la homeòstasi planetària, amb la destrucció i amenaça per a totes les formes de vida.

Desenvolupament sostenible: (1987), vinculat a l'Informe Brundtland, pretén satisfer les necessitats del present sense que això impliqui comprometre les capacitats de les generacions del futur, i es basa en: a) la sostenibilitat econòmica, b) la sostenibilitat ambiental i c) la sostenibilitat social.

Disminució dels gasos amb efecte hivernacle de final de vida (GHG): Un procés que ha demostrat que disminueix les emissions de gasos amb efecte hivernacle d'un producte quan arriba al final de la seva vida útil. Freqüentment, es vincula amb la gestió que es fa dels residus.

Eco-ansietat: És una alteració emocional i psicològica que pateixen algunes persones, que es manifesta clínicament amb aspectes del trastorn d'ansietat generalitzada i que s'emmarca en la relació de l'individu amb l'estat i el futur del medi ambient i de la natura. És causada per la preocupació intensa per la contaminació, el canvi climàtic i l'esgotament dels recursos del planeta.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

Eco-eficiència: (World Business Council for Sustainable Development -WBCSD-) És la capacitat de crear més bens i serveis utilitzant menys recursos, generant menys residus i pol·lució.

Economia circular: És un procés cíclic que permet reduir l'impacte ambiental, basant-se en la “regla de les 7 Rs”:

- Redueix
- Reutilitza
- Recicla
- Redissenya
- Repara
- Renova
- Recupera

Economia verda: Sistema i model econòmic que millora el benestar humà i l'equitat social mentre redueix significativament els riscos ambientals.

Efecte d'hivernacle: És un fenomen natural que regula la temperatura de la Terra i que ha contribuït a l'aparició i el desenvolupament de la vida. No obstant això, el gran increment de la concentració d'aquests gasos –especialment, de diòxid de carboni (CO₂) i el metà (CH₄) - a conseqüència de les activitats humanes durant l'últim segle, ha potenciat aquest efecte fins al punt d'estar provocant un canvi en la dinàmica climàtica de la Terra i un augment de la temperatura mitjana.

Eficiència energètica: Capacitat d'obtenir més treball amb menys inversió d'energia.

Emergència climàtica: El *canvi climàtic* és la variació de les característiques climàtiques en un lloc determinat al llarg del temps. Quan es produeix a conseqüència de l'activitat humana, que incrementa la concentració de determinats gasos amb efecte d'hivernacle a l'atmosfera, i és tan intens i durador que amenaça d'afectar de manera irreversible els ecosistemes (dels quals els humans formem part), parlem d'*emergència climàtica*.

Energia alternativa: És un conjunt de modalitats d'energia que presenten característiques com la capacitat de ser renovables, la producció descentralitzada, la transformació neta –és a dir, sense residus- i el consum a indrets no gaire allunyats del punt de producció. Les principals són: la solar, l'eòlica, la geotèrmica, la mareomotriu, l'aerotèrmica, la de les ones i les energies derivades dels productes o residus agrícoles o ramaders.

Energia neta: És l'energia que produeix poc o nul·la emissió a l'atmosfera, ni contamina de cap altra manera.

Energia verda: És l'energia neta i sostenible, que procedeix de fonts 100% renovables. Per exemple la solar (el sol), l'eòlica (el vent), la hidràulica (l'aigua), la geotèrmica (la terra), la bioenergia (la biomassa o el biogàs).

Energia renovable: Són les energies que procedeixen de recursos inesgotables proporcionats per la naturalesa.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

Totes les energies renovables són netes, però no totes les energies netes són renovables.

Energia no renovables: Són les energies amb impossibilitat pràctica de ser renovades, ja que provenen de recursos formats en cicles de milions d'anys, com el carbó mineral, el gas natural, el petroli i la provinent dels isòtops radioactius.

Epidemiologia ambiental: És una branca de l'epidemiologia que estudia els efectes sobre la salut de la població derivats de l'exposició a agents externs físics, químics i biològics; des d'una perspectiva global que té en compte la influència dels factors socials, econòmics, culturals i ambientals (urbanització, vivenda, transport, energia, aire, aigua, agricultura, indústria, hàbits, estils de vida, canvi climàtic,...).

ESG, environmental, social and governance: És la governança ambiental, social i corporativa. És un concepte ideat per avaluar fins a quin punt una empresa es planteja objectius socials que van més enllà de l'afany de maximitzar els seus beneficis.

Finançament verd: Inversió en projectes, iniciatives o negocis dissenyats per millorar la societat o el medi ambient, o que tenen models de negoci basats en principis econòmics sostenibles o circulars.

Gasos d'efecte hivernacle -GEH-: produïts pel transport, la industrial l'energia.... Fan que la radiació solar penetri cap a la terra i contribueix a l'efecte hivernacle. Són: el vapor d'aigua (H₂O) · el Diòxid de carboni (CO₂), l'Òxid nitrós (N₂O), el Metà (CH₄), i l'Ozó (O₃), principalment.

Impacte ambiental: alteració de les característiques inicials del medi ambient provocada per l'activitat de l'home.

Informe Brundtland és un informe socioeconòmic encarregat per l'ONU (1983) a la *Comissió mundial sobre Medi Ambient i Desenvolupament (WCED)*, anomenat "El nostre futur comú" (*Our Common Future, 1987*). L'informe va proposar els principis per al desenvolupament sostenible, utilitzant per primera vegada el terme *Desenvolupament Sustentable*, a l'Assemblea General 1989.

Mobilitat sostenible: Conjunt d'actuacions encaminades a implantar un model de mobilitat més sostenible en un territori o equipament, reduint el nombre de desplaçaments, preferentment a peu o en transports col·lectius "verds".

Mobilitat verda. Mobilitat eficient, segura, equitativa, saludable, participativa i competitiva.

Obsolescència programada: Consisteix en la producció intencionada de béns i serveis amb vides curtes, estimulant als consumidors a repetir la seva compra amb major freqüència. Aquesta pràctica, que ha estat habitual en algunes categories de producte, està actualment sota la lupa i alguns països com França ja han començat a legislar per tal de penalitzar-la.

Petjada ambiental: Mesura diferents indicadors d'impacte (canvi climàtic, eutrofització, destrucció capa d'ozó, toxicitat, etc.) deguts al cicle de vida d'un producte o servei.

Petjada positiva ("handprint") : capacitat per exercir un impacte positiu a través d'una perspectiva ecològica, respectuosa i protectora, en el transcurs de les activitats que li són pròpies.

Petjada de carboni és una mesura de la contribució personal al canvi climàtic, a partir de les emissions de CO₂ que generen les nostres activitats quotidianes: consum de combustibles fòssils per calefacció/refrigeració, equips mòbils, consum elèctrics, transport,... Es realitza seguint el Protocol de gasos d'efecte hivernacle (GHG Protocol) i la norma ISO 14064.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

Exemple: Per a cada tona de diòxid de carboni desapareixen tres metres quadrats de gel a l'àrtic cada estiu.

Petjada ecològica ("footprint"): És la càrrega excessiva imposada sobre el planeta i els seus recursos, derivada de l'estil de vida de les persones. En l'actualitat, consumim i tirem productes i materials més ràpid del que la naturalesa és capaç de recuperar-se. El desenvolupament sostenible implica mantenir aquesta càrrega per sota del límit de recuperació del planeta. Això garanteix que la naturalesa pugui assumir el nostre impacte. Així és com es va declarar a la Cimera de la Terra, a Rio de Janeiro, l'any 1992. Calculadores per conèixer la petjada ecològica. <https://www.upf.edu/web/upfsostenible/calculadores-de-petjada-ecologica>

Protocol de Kyoto: Acord internacional adoptat en la Convenció Marc sobre el Canvi Climàtic (CMCC), celebrada a Kioto, Japó, al desembre de 1997. Va ser ratificat per 55 estats, que representen el 55% del total de les emissions de diòxid de carboni de 1990.

Reducció de la petjada de carboni: Productes que, a través del disseny, han disminuït la quantitat global d'emissions de gasos amb efecte hivernacle generats al llarg de tot el seu cicle a través d'accions com la selecció de materials, la fabricació o l'eficiència energètica en la fase d'ús, la reutilització i el reciclatge previstos.

Prevenió de residus: conjunt de mesures preses abans que una substància, material o producte esdevingui residu.

Reciclatge: Acció de processar un producte, component o material d'un sol ús o usat, per ser utilitzat en un producte, component o material futur.

Redistribució: Tipus de reutilització que implica un canvi de propietari. Per aquest motiu, sol dependre d'un sistema que en permeti aquesta redistribució després d'haver gestionat el recurs a ser redistribuït de la manera més adequada.

Reducció en origen: Prevenir la contaminació abans que es produeixi i reduir l'ús de recursos materials: modificant el procés de fabricació, aplicant bones pràctiques, canviant materials i productes o utilitzant tecnologies més respectuoses amb el medi ambient.

Residu: És el material generat a partir d'una activitat productiva o de consum de manera no desitjada i del qual el posseïdor té la intenció o l'obligació de desprendre's.

Residu invisible: Són residus generats durant el procés de fabricació dels productes que consumim. En contraposició, el residu visible és el producte pròpiament dit, quan ha acabat la seva vida útil o ens en volem desprendre.

Residu sòlid urbà -RSH- : Són residus generats en domicilis particulars, comerços, oficines i serveis i d'altres d'assimilables, cosa que exclou els considerats perillosos, els específics i els voluminosos.

Reutilització: Donar una nova vida a un determinat producte després del seu ús habitual, ja sigui per al mateix ús o per un de nou.

Soroll: Sons no desitjats que poden afectar la capacitat d'audició d'una persona, i deterioren la seva qualitat de vida.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

Sostenibilitat ambiental: respon a equilibri mediambiental, econòmic i social que garanteix la continuïtat en el futur d'una societat donada, de la vida humana i no humana, al planeta.

Sostenibilitat ètica: sostenibilitat global que combina el desenvolupament econòmic amb el comportament ètic, la justícia social i la protecció del medi ambient. Un sistema és econòmicament sostenible quan no esgota els fons per finançar-lo; socialment sostenible quan no condueix al conflicte social, i ecològicament sostenible quan el medi pot absorbir-ne la contaminació i renovar els recursos naturals sense esgotar-los. Té l'obligació moral de respectar els interessos dels altres sers vius.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

9. Fonts de consulta

- Agenda 2030 pel Desenvolupament Sostenible (2015). Disponible a: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/development-agenda/>
- Ajuntament de Barcelona. Diagnosi de l'entitat. Redacció del Pla d'ambientalització i definició de la política ambiental. Disponible a: <https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/ca/actuacions/diagnosi-de-lentitat-redaccio-del-pla-dambientalitzacio-i-definicio-de-la-politica>
- Centre d'Investigació en Epidemiologia Ambiental (CREAL), de l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal). Disponible a: <https://www.isglobal.org/research/creal>
- Centro de Investigación Biomédica en Red - Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP), que centra sus actividades en conocer la magnitud y la distribución de los problemas de salud pública e identificar los factores determinantes de los mismos. Disponible a: <https://www.ciberesp.es/>
- Centro Nacional de Sanidad Ambiental, especializado en los aspectos sanitarios derivados de la contaminación medioambiental. Disponible a: <https://www.isciii.es/QueHacemos/Investigacion/MAmbienteSalud/Paginas/GruposInvestigacion.aspx>
- Com fer un Pla d'ambientalització de l'entitat. Xarxanet. Departament de Drets socials. Generalitat de Catalunya. Disponible a: <https://xarxanet.org/projectes/recursos/com-fer-un-pla-dambientalitzacio-de-lentitat>
- Compromís pel clima de la Generalitat de Catalunya. Disponible a: <https://canvclimatic.gencat.cat/ca/actua/accio-climatica/compromisos/>
- Consell ciutadà per la sostenibilitat. Disponible a: <https://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/ca/amb-qui-ho-fem/consell-ciutada-per-la-sostenibilitat>
- Declaració de Talloires, 1990. Association of University leaders for a sustainable futur. Disponible a: http://ulsf.org/wp-content/uploads/2015/06/Spanish_TD.pdf
- Diagnóstico de sostenibilidad mediambiental en las universidades. Informe 2016. Grupo de trabajo de Evaluación de la Sostenibilidad Universitaria. CRUE. Disponible a: <https://www.crue.org/wp-content/uploads/2020/10/GESU-informe-de-sostenibilidad-en-universidades-2019.pdf>
- Diccionari Institut d'estudis catalans. Disponible a: <https://www.iec.cat/>
- Environmental cooperation with other countries. Disponible a: https://environment.ec.europa.eu/international-cooperation/environmental-cooperation-other-countries_es?etans=es
- Estrategia de la OMS salud, medio ambiente y cambio climático. Disponible a: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/328400/A72%289%29-sp.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Estratègia pel desenvolupament sostenible a Catalunya, 2026.cat. Disponible a: https://mediambient.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/educacio_i_sostenibilitat/desenvolupament_sostenible/estrategia_per_al_desenvolupament_sostenible_de_catalunya/archivos/estrategia_per_al_desenvolupament_sostenible_de_catalunya_2010.pdf

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

- Indicadores de salud y cambio climático. Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad, 2017. Disponible a: https://www.miteco.gob.es/content/dam/mitesco/es/cambio-climatico/temas/impactos-vulnerabilidad-y-adaptacion/indicadores_de_salud_y_cc_fichas_descriptivas_2016_tcm30-485815.pdf
- Informe de Responsabilitat social 2020. El compromís amb les persones i el medi ambient, la nostra responsabilitat. Parc de Salut Mar de Barcelona. Disponibles a: https://www.parcdesalutmar.cat/media/upload/arxius/programa_qualitat/PSMAR%20RSC%202020%2021GEN.pdf
- MSAN (2014). Estrategia de Promoción de la Salud y Prevención en el SNS. Disponible a: https://www.msbs.gob.es/profesionales/saludPublica/prevPromocion/Estrategia/estrategiaPromocion_yPrevencion.htm
- MSAN (2017). Indicadores de Salud y Cambio Climático. Disponible a: https://www.MSAN.gob.es/ciudadanos/saludAmbLaboral/docs/INDICADORES_FICHAS.pdf
- Naciones Unidas i Objectius de desenvolupament sostenible -ODS, 2030-. Disponible a: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>
- Observatorio de salud y cambio climático. Ministerio de agricultura, alimentación y medio ambiente. Disponible a: http://www.oscc.gob.es/es/general/home_es.htm
- OMS (Conferencia de Ostrava, 13º Programa General de Trabajo de la OMS (2019-2023), Europa 2020. Disponible a: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/328843>
- Pacto Verd Europeu. Disponible a: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_es
- Pla d'Ambientalització de la Universitat de Girona. Disponible a : <https://www.udg.edu/ca/compromis-social/arees/sostenibilitat/el-pla-dambientalitzacio>
- Pla de Sostenibilitat de la Universitat de Vic. Disponible a: <https://www.uvic.cat/sites/default/files/Pla%20sostenibilitat.pdf>
- Pla estratègic Parc de Salut Mar de Barcelona 2020. Disponible a: https://www.parcdesalutmar.cat/media/upload/arxius/info_corporativa/Pla_estrategic2020.pdf
- Plan estratégico de Salud y medioambiente, 2022-2026. Ministerio de Sanidad y Ministerio para la transformación ecológica y el reto demográfico. Disponible a: https://www.sanidad.gob.es/ciudadanos/pesma/docs/241121_PESMA.pdf
- The Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). AR6 Synthesis Report: Climate Change 2023. Disponible a: <https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-cycle/>
- UNFCCC (2015). Acuerdo de París. Convención Marco de las Naciones Unidas sobre el Cambio Climático. Disponible a: https://unfccc.int/files/meetings/paris_nov_2015/application/pdf/paris_agreement_spanish.pdf
- Unión Europea. VII Programa de Medio Ambiente, 2022. Disponible a: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/es/ip_22_4667
- Universitat Pompeu Fabra i ODS. Disponible a: <https://www.upf.edu/web/wellbeing/objectius-de-desenvolupament-sostenible>
- Universitat Pompeu Fabra i Sostenibilitat. Disponible a: <https://www.upf.edu/web/upfsostenible>
- Voluntariat ambiental <https://voluntariatambiental.cat/#/l/llistat>
- Xarxa Barcelona Sostenible de l'Ajuntament de Barcelona. Redacció del pla de l'Ambientalització i definició de la política ambiental. Disponible a:

 <small>Centre adscrit a la</small> 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

<https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/ca/actuacions/diagnosi-de-lentitat-redaccio-del-pla-dambientalitzacio-i-definicio-de-la-politica>

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

10. Annexos

a. Annex I - Dies assenyalat per a la Sensibilització ambiental.

Objectiu: Contribuir a generar cultura de la sostenibilitat ambiental

Es proposa animar a l'estudiantat, a través de la Comissió de Responsabilitat social Universitària -RSU- a organitzar esdeveniments participatius en el Campus, incorporant activitats i experiències significatives en la seva quotidianitat.

Dates assenyalades	Esdeveniments
28 de gener	Dia Mundial de l'Acció front l'escalfament terrestre
14 de febrer	Dia mundial de l'energia, energies verdes
26 de març	Dia mundial del Clima
7 d'abril	DIA MUNDIAL DE LA SALUT
22 de maig	Dia mundial per a la diversitat biològica
3 de juny	Dia mundial de la bicicleta
5 de juny	DIA MUNDIAL DEL MEDI AMBIENT
20 de juny	Setmana europea de l'energia sostenible
6 d'octubre	Dia internacional de la Geodiversitat

Tanmateix, la Comissió RSU es compromet a difondre activitats alienes, que consideri d'interès per a la construcció de la Cultura de la sostenibilitat de la comunitat ESIHMar.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

b. Annex II - CHECK LIST per garantir la sostenibilitat ambiental i la mobilitat verda en les activitats acadèmiques i esdeveniments socials organitzats per l'ESIHMAR

Objectiu: Contribuir a facilitar l'organització de les activitats habituals i els esdeveniments que anualment s'organitzen, reduint l'impacte ambiental, social i econòmic, i fent més sostenibles les accions i activitats que se'n deriven.

El Checklist és un llistat protocol·litzat que pretén ajudar a verificar els preparatius d'activitats i sistematitzar el seu compliment. Simultàniament, permet recollir dades i avaluar àgilment l'impacte ambiental segons els objectius perseguits, a fi de millorar les accions que es proposen.

En el cas que ens ocupa, ha de facilitar que els esdeveniments organitzats per l'ESIHMar siguin el màxim sostenibles possibles.

Els eixos avaluable amb aquest Checklist són: el consum responsable, l'estalvi energètic, la mobilitat verda i la gestió de residus.

1. Consum responsable	Sí	No	Consideracions
Informar als/a les participants dels esdeveniments (reunions, classes, jornades,...) dels criteris i normes de sostenibilitat exigibles, i que cal respectar.			
Economia circular i selecció de proveïdors responsables (segell verd). Prioritzar la compra de productes i serveis locals: material d'oficina, serveis manteniment, ...			
Evitar els materials refusables. Recordar la Regla de les 7R ⁸ .			
Planificar les comandes: Evitar el desaprofitament i la generació de residus evitables.			
Contractar serveis de càtering responsable: triar empreses que treballin amb productes de proximitat i de temporada, km0, "zero waste", preferentment frescos o mínimament elaborats/processats.			

⁸ Regla de les 7R: Redissenyar, Reduir, Reutilitzar, Reparar, Renovar, Recuperar i Reciclar.

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR	Codi	DS5-02/13
		Versió	00
		Data	05.07.2024

<p>Reduir/eliminar plàstics i optar per productes amb menys embalatge, que siguin sostenibles, sans i si és possible de fàcil conservació i manteniment.</p>			
<p>Reciclar les càpsules d'alumini de cafè i te, utilitzar-ne de biodegradables o bé utilitzar formats que no requereixin càpsules</p>			
<p>Utilitzar envasos "verds" segurs i que es puguin rentar i reutilitzar.</p>			
<p>Digitalitzar la informació. En cas de necessitat: paper reciclat, amb marges preconfigurats. Política de paper zero.</p>			
<p>Valorar la contractació de serveis d'empreses que treballin amb productes de "comerç just", o bé persones en procés de reinserció social i laboral.</p>			
<p>2. Estalvi energètic</p>			
<p>Adequació dels espais físics adients a les necessitats de les activitats: tamany, comunicació,... Evitar recintes tancats o excessivament assolellats/humits, o mal comunicats amb el transport públic.</p>			
<p>Programació de l'activitat segons el cicle natural del sol, per aprofitar al màxim la llum natural.</p>			
<p>Climatització adient dels espais individuals i comuns (segons normativa vigent, són recomanables: 21°C hivern i 26°C estiu).</p>			

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR		Codi	DS5-02/13
			Versió	00
			Data	05.07.2024

<p>Protocol·litzar la revisió de la instal·lació abans i després del seu ús: llums, aparells, carregadors, ordinadors, projectors,... evitar deixar-los encesos quan no es necessitin. Alerta especial en els laboratoris i sales de simulació: aigua i residus</p>			
<p>Identificar els “lladres d’energia”, aparells que consumeixen, tot i aparentment apagats. Desconnectar-los. Usar regletes amb interruptor.</p>			
<p>Triar preferentment aparells mecànics o endollables. En el cas que els aparells triats necessitin piles, han de ser recarregables.</p>			
<p>Usar bombetes de baix consum, quan siguin necessàries.</p>			
<p>Disposar de fonts d’aigua/gerres/cantimplors d’aigua, recarregables i reutilitzables.</p>			
<p>3. Mobilitat verda:</p>			
<p>Minimitzar els desplaçaments habituals, sempre que sigui possible, per reduir la petjada de carboni: Tele-treball, video-conferència, esdeveniment virtual.</p>			
<p>Recomanacions d’accessibilitat: ús preferent de les escales dels edificis.</p>			

 	PLA DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL ESIHMAR		Codi	DS5-02/13
			Versió	00
			Data	05.07.2024

<p>Recomanar desplaçaments: 1) A peu o en bicicleta/patinet, 2) En transport públic, 3) En cotxe compartit.</p>			
<p>Reduir al màxim l'ús de l'avió. Es recomana prioritzar l'ús del tren, o vehicle compartit (200 km), quan sigui inevitable el desplaçament.</p>			
<p>Valorar el cost-benefici ambiental de l'assistència presencial a jornades, congressos, reunions, cursos... que impliquin grans desplaçaments.</p>			
<p>4. Gestió de residus</p>			
<p>Planificació de la gestió segura dels residus: classificar i eliminar segons els Protocols normatius vigents.</p>			
<p>Disposar de contenidors de residus suficients, ben ubicats i ben identificats.</p>			
<p>Disponibilitat de material de protecció personal o de barrera biodegradable i/o reutilitzable en cas d'activitats pràctiques, simulacions o quan sigui necessari.</p>			